

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2018
Β' ΦΑΣΗ

E_3.Λλ3Α(ε)

ΤΑΞΗ: Γ' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ: ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Ημερομηνία: Τετάρτη 11 Απριλίου 2018
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΑ

Quia ille metum exercitus Romani vicerat, imperator adversarios vincere potuit!

«Ego non cognosco vocem tuam?» Visne scire quid Nasica responderit? «Homo es impudens. Ego cum te quaereram, ancillae tuae credidi te domi non esse; tu mihi ipsi non credis?»

Manius Curius Dentatus maxima frugalitate utebatur, quo facilius divitias contemnere posset. Die quodam Samnitium legati ad eum venerunt. Ille se in scamno assidentem apud focum et ex ligneo catillo cenantem eis spectandum praebuit. Samnitium divitias contempsit et Samnites paupertatem eius mirati sunt.

Nonnulli sunt in hoc ordine, qui aut ea, quae imminet, non videant, aut ea, quae vident, dissimulant: qui spem Catilinae mollibus sententiis aluerunt coniurationemque nascentem non credendo confirmaverunt; quorum auctoritatem secuti multi, non solum improbi verum etiam imperiti, si in hunc animadvertissem, crudeliter et regie id factum esse dicerent.

A1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση των παραπάνω κειμένων.

Μονάδες 40

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις:

exercitus:	την ίδια πτώση του άλλου αριθμού
adversarios:	τη γενική του άλλου αριθμού
impudens:	το επίρρημα του θετικού βαθμού
maxima frugalitate:	την κλητική του ενικού αριθμού, αφού πρώτα μετατρέψετε το επίθετο στο συγκριτικό βαθμό
facilius:	τον ίδιο τύπο στον υπερθετικό βαθμό
ligno catillo:	την ονομαστική του πληθυντικού αριθμού
nonnulli:	την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού στο θηλυκό γένος
mollibus sententiis:	τη γενική του ίδιου αριθμού, αφού πρώτα μετατρέψετε το επίθετο στον υπερθετικό βαθμό

[Κάθε τύπος βαθμολογείται με 1 μονάδα]

Μονάδες 11

B1.β. Για τις παρακάτω προτάσεις να επιλέξετε τη σωστή απάντηση και να την τεκμηριώσετε.

I. Ο εμπροθετός προσδιορισμός «**apud focum**», αν μεταφερθεί στην ίδια πτώση του άλλου αριθμού, θα σχηματιστεί ως:

1. apud foca
2. apud focos
3. apud foces

Αιτιολόγηση: _____

II. Στη φράση «**ancillae tuae**» το *tuae* είναι:

1. δοτική ενικού αριθμού του θηλυκού γένους της κτητικής αντωνυμίας για το δεύτερο πρόσωπο για έναν κτήτορα
2. γενική ενικού αριθμού του θηλυκού γένους της κτητικής αντωνυμίας για το δεύτερο πρόσωπο για έναν κτήτορα
3. ονομαστική πληθυντικού αριθμού του θηλυκού γένους της κτητικής αντωνυμίας για το δεύτερο πρόσωπο για έναν κτήτορα

Αιτιολόγηση: _____

III. Στην πρόταση “**quae vident**” το quae είναι:

1. ονομαστική πληθυντικού αριθμού θηλυκού γένους
2. ονομαστική πληθυντικού αριθμού ουδετέρου γένους
3. αιτιατική πληθυντικού αριθμού ουδετέρου γένους

Αιτιολόγηση: _____

IV. Το επίθετο «**imperiti**» στη γενική του πληθυντικού αριθμού του ίδιου γένους στον συγκριτικό βαθμό θα σχηματιστεί ως:

1. imperitiorum
2. imperitorum
3. imperitiorium

Αιτιολόγηση: _____

[Κάθε σωστή απάντηση βαθμολογείται με 0,5 της μονάδας και κάθε σωστή αιτιολόγηση βαθμολογείται με 0,5 της μονάδας].

Μονάδες 4

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο):

- vicerat:** το τρίτο ενικό πρόσωπο της υποτακτικής του παρακειμένου της ενεργητικής περιφραστικής συζυγίας
- potuit:** το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα
- scire:** το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
- responderit:** τον ίδιο τύπο στον υπερσυντέλικο
- utebatur:** το απαρέμφατο του μέλλοντα
- cenantem:** το πρώτο πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή
- praebuit:** το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή
- sunt:** το απαρέμφατο του μέλλοντα
- videant:** το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής του μέλλοντα στην άλλη φωνή
- aluerunt/-ere:** τη δοτική του γερουνδίου
- nascentem:** το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του μέλλοντα
- secuti:** τον ίδιο τύπο στον ενεστώτα

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2018
Β' ΦΑΣΗ

E_3.Λλ3Α(ε)

factum esse: την ονομαστική του πληθυντικού αριθμού του ουδετέρου γένους του γερουνδιακού
dicerent: το δεύτερο ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ενεστώτα στην ίδια φωνή

Μονάδες 15

Γ1.α. «**qui spem Catilinae mollibus sententiis aluerunt**»: Στην παραπάνω περίοδο να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

Μονάδες 3

Γ1.β. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω δευτερεύουσες ως προς το είδος και την εισαγωγή τους:

- **quo facilius divitias contemnere posset.**
- **qui aut ea non videant**

Μονάδες 2

Γ1.γ. «**Nonnulli sunt in hoc ordine, qui aut ea non videant**»: Να μετατρέψετε το ρήμα **sunt** της κύριας πρότασης σε οριστική υπερσυντελικού και στη συνέχεια να επιφέρετε τις απαραίτητες αλλαγές ώστε το περιεχόμενο της δευτερεύουσας πρότασης να θεωρείται ως πράξη ολοκληρωμένη στο παρελθόν κατά την άποψη του ομιλητή.

Μονάδες 2

Γ2.α. Να συμπληρώσετε τα κενά της παρακάτω πρότασης με την κατάλληλη μορφή των τύπων που δίνονται στην παρένθεση:

_____ (Manius Curius) non _____ (paenitet,
στην οριστική του παρακειμένου) _____ (contemno) divitias
Samnitium.

Μονάδες 3

Γ2.β. **Visne scire?** Αφού χαρακτηρίσετε την παραπάνω πρόταση ως προς το είδος και την εισαγωγή της, στη συνέχεια να δώσετε απάντηση με καταφατικό **και** με αρνητικό τρόπο.

Μονάδες 3

Γ2.γ. Samnitiū divitiās contempsit et Samnites paupertatem eius mirati sunt:

- I) Να μετατρέψετε την πρώτη κύρια πρόταση σε δευτερεύουσα χρονική πρόταση εισαγόμενη με τον σύνδεσμο *simul* και να αναδιατυπώσετε την περίοδο με τη νέα μορφή.

Μονάδες 2

- II) Τη νέα μορφή της δευτερεύουσας πρότασης που έχετε διαμορφώσει, να τη μετατρέψετε σε μετοχικό σύνολο (δηλαδή σε μετοχή με το υποκείμενό της).

Μονάδες 2

- Γ3.α. imperator adversarios vincere potuit:** Στην παραπάνω φράση να αντικαταστήσετε το ρήμα *potuit* με το ρήμα *debeo* (διατηρώντας το πρόσωπο, το χρόνο και την έγκλιση του αρχικού ρήματος) και στη συνέχεια να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική, επισημαίνοντας το ποιητικό αίτιο.

Μονάδες 4

- Γ3.β. Si in hunc animadvertissem:** Να εντοπίσετε την απόδοση του υποθετικού λόγου, να τον χαρακτηρίσετε και στη συνέχεια να επιφέρετε τις απαραίτητες αλλαγές ώστε να δηλώνει ανοιχτή υπόθεση στο παρελθόν.

Μονάδες 4

- Γ3.γ.** Για τις παρακάτω λέξεις να προσδιορίσετε το συντακτικό ρόλο της καθεμιάς επιλέγοντας κάθε φορά τη σωστή απάντηση:

- I. **die:** Η αφαιρετική ανήκει στην:

1. τοπική αφαιρετική
2. οργανική αφαιρετική
3. κυρίως αφαιρετική

- II. **exercitus:**

1. ετερόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός, γενική κτητική στο *metus*
2. ετερόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός, γενική υποκειμενική στο *metus*
3. ετερόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός, γενική αντικειμενική στο *metus*

III. spectandum:

1. αιτιατική γερουνδιακού που δηλώνει το σκοπό στο ρήμα praebuit, συνημμένο στο se, λειτουργεί ως κατηγορηματικός προσδιορισμός στο se.
2. αιτιατική γερουνδίου που δηλώνει τον σκοπό στο ρήμα praebuit, συνημμένο στο se, λειτουργεί ως κατηγορηματικός προσδιορισμός στο se.
3. αιτιατική γερουνδιακού που δηλώνει το σκοπό στο ρήμα praebuit, συνημμένο στο se, λειτουργεί ως επιθετικός προσδιορισμός στο se.

IV. cenantem:

1. κατηγορηματική μετοχή εξαρτώμενη από τον ρηματικό τύπο αίσθησης spectandum (άμεση αντίληψη) και λειτουργεί ως κατηγορούμενο στο άμεσο αντικείμενο του ρήματος praebuit “se” στο οποίο είναι συνημμένη.
2. κατηγορηματική μετοχή εξαρτώμενη από τον ρηματικό τύπο αίσθησης spectandum (έμμεση αντίληψη) και λειτουργεί ως κατηγορούμενο στο άμεσο αντικείμενο του ρήματος praebuit “se” στο οποίο είναι συνημμένη.
3. κατηγορηματική μετοχή εξαρτώμενη από τον ρηματικό τύπο αίσθησης praebuit (άμεση αντίληψη) και λειτουργεί ως κατηγορούμενο στο άμεσο αντικείμενο του ρήματος praebuit “se” στο οποίο είναι συνημμένη.

V. crudeliter:

1. επίρρημα ως επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο ρήμα dicerent.
2. επίρρημα ως επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο απαρέμφατο factum esse.
3. επίρρημα ως επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου στο απαρέμφατο factum esse

Μονάδες 5